

Az Európai Tanács tagjainak máltai nyilatkozata a migráció külső vonatkozásairól: a Földközi-tenger középső térségében húzódó útvonal kezelése

1. Üdvözljük és támogatjuk a máltai elnökség azon törekvését, hogy folytassa a munkát az EU átfogó migrációs politikájának valamennyi aspektusát illetően. Újólag megerősítjük elhatározásunkat, hogy az emberi jogok, a nemzetközi jog és az európai értékek teljes körű tiszteletben tartásával, az UNHCR-rel és a Nemzetközi Migrációs Szervezettel együttműködésben fogunk cselekedni.
2. A migrációs politika fenntarthatóságának egyik alapvető eleme, hogy biztosítsuk külső határaink hatékony ellenőrzését és megfékezzük az EU-ba irányuló illegális migrációs áramlást. Az érkezők száma 2015-höz képest 2016-ban az egyharmadára csökkent. A Földközi-tenger keleti térségében húzódó útvonalon ugyan nem csökken a nyomás, de 2016 utolsó négy hónapjában 98 %-kal kevesebben érkeztek az előző év ugyanezen időszakához képest. Változatlanul elkötelezték magukat az EU-Törökország nyilatkozat, valamint annak a minden aspektusára kiterjedő, teljes körű és megkülönböztetésmentes végrehajtása mellett, és továbbra is támogatni kívánjuk a nyugat-balkáni útvonal mentén fekvő országokat.
3. A középső útvonalon azonban 2016 során több mint 181 000-en érkeztek, a tengeren életüket vesztett vagy eltűnt személyek száma pedig 2013 óta évről évre nő. Ugyan még csak az év elején vagyunk, de máris több százan vesztették életüket 2017-ben. Feltett szándékunk, hogy további intézkedéseket hozunk annak érdekében, hogy jelentősen visszaszorítsuk a Földközi-tenger középső térségén keresztül érkező migránsok számát, ellehetetlenítsük a csempészek üzletszerű tevékenységét, egyúttal éberrel figyeljük a kelet-mediterrán és a többi útvonalat is, mivel a tavasz közeledtével minderre szükség lesz. Mivel a legtöbb migránsnak Líbia a kiindulópontja, elmélyítjük együttműködésünket nemcsak ezzel az országgal, hanem Líbia észak-afrikai és szubszaharai szomszédaival is.
4. A partnerségi keret és a vallettai cselekvési terv lehetővé tette, hogy több partnerországgal is elmélyítsük a hosszú távú együttműködést egy kölcsönös bizalmon alapuló, stabil partnerség keretében, többek között a migráció kiváltó okaival kapcsolatban. E munka máris eredményesnek bizonyult, és a jövőben tovább fokozzuk az együttműködést. Ugyanakkor a helyzet sürgőssége haladéktalanul további operatív intézkedéseket követel meg regionális szinten. E lépéseket pragmatikus, rugalmas és egyénileg kialakított megközelítés mentén, valamennyi szereplő bevonásával kell megtenni a migrációs útvonal minden egyes pontján. Ezzel kapcsolatban üdvözljük a Bizottság és a főképviselő „Migráció a közép-mediterrán útvonalon. A migrációs áramlás kezelése, életmentés” című együttes közleményét.
5. Minden eddiginél fontosabb célunk, hogy Líbia stabil országgá váljon, és az EU mindent meg fog tenni ennek elérése érdekében. Líbiában a kapacitásépítés kulcsfontosságú ahhoz, hogy a hatóságok ellenőrzésük alá tudják vonni a szárazföldi és a tengeri határokat, és fel tudják venni a küzdelmet a tranzit- és a csempésztevékenységekkel. Az EU továbbra is elkötelezett a líbiai politikai megállapodás keretében végrehajtandó átfogó politikai rendezés, valamint az ENSZ által is támogatott elnöki tanácsnak és nemzeti egységkormányának nyújtandó segítség mellett. Az EU és tagállamai minden lehetséges módon fokozni fogják együttműködésüket a líbiai regionális és helyi közösségekkel és az országban működő nemzetközi szervezetekkel, illetve növelni fogják az e közösségek és szervezetek részére nyújtott támogatást.
6. Az alábbi feladatokat kell prioritásként kezelni:
 - a. képzést, felszerelést és támogatást kell nyújtani a líbiai nemzeti parti őrségnek és más illetékes hatóságoknak. Haladéktalanul meg kell erősíteni az uniós kiegészítő képzések intenzitását és az azokban részt vevők számát is, kezdve a SOPHIA művelet keretében már elkezdett képzésekkel, az annak során szerzett tapasztalatokra építve. E tevékenységek finanszírozását és tervezését fenntarthatóvá és kiszámíthatóvá kell tenni, többek között a „Seahorse” földközi-tengeri hálózat keretében;
 - b. továbbra is törekedni kell a csempészek üzletszerű tevékenységének ellehetetlenítésére, fokozott operatív intézkedésekkel, integrált megközelítés keretében, Líbia és a migrációs útvonal mentén található más országok, valamint az

érintett nemzetközi partnerek, a részt venni kívánó tagállamok, KBVP-missziók és -műveletek, az Európai Határ- és Parti Őrség bevonásával;

c. ahol ez lehetséges, támogatni kell a helyi közösségek fejlődését Líbiában, különösen a partvonal és az ország migrációs útvonalakat érintő szárazföldi határai mentén, hogy javítani lehessen társadalmi-gazdasági helyzetükön, és el lehessen érni, hogy reziliensebb befogadó közösségekké váljanak;

d. az UNHCR-rel és a Nemzetközi Migrációs Szervezettel (IOM) együtt törekedni kell a migránsok megfelelő befogadását lehetővé tevő kapacitások és körülmények biztosítására Líbiában;

e. segítséget kell nyújtani kell az IOM-nek ahhoz, hogy jelentős mértékben bővíteni tudja a támogatott önkéntes visszatéréssel kapcsolatos tevékenységeit;

f. a helyi szereplőkkel és a nemzetközi szervezetekkel együttműködve fokozni kell a migránsokat célzó tájékoztató és információs kampányokat Líbiában, illetve a származási és tranzitországokban, különösen a csempészek üzletszerű tevékenységének akadályozása érdekében;

g. a líbiai hatóságokkal és Líbia valamennyi szomszédjával egyaránt együttműködve, többek között az ezen országok határigazgatási kapacitásának fejlesztését célzó projektek támogatásával elő kell segíteni, hogy csökkenjen a nyomás a líbiai szárazföldi határokon;

h. Líbia szomszédjaival és a partnerségi keretben részt vevő országokkal együttműködve, a tagállamok és valamennyi érintett uniós ügynökség támogatásával – valamennyi szükséges megfigyelési eszközt rendelkezésre bocsátva – számon kell tartani az alternatív útvonalakat és figyelemmel kell kísérni az embercsempészek tevékenységeinek esetleges új útvonalakra terelődését;

i. folytatni kell a Líbiával közvetlenül együttműködő egyes tagállamok törekvéseinek és kezdeményezéseinek támogatását; ehhez kapcsolódóan az EU üdvözi az olasz hatóságok és Fájez esz-Szarrádsz, az elnöki tanács elnöke által 2017. február 2-án aláírt egyetértési megállapodást, és kész támogatást nyújtani Olaszországnak a megállapodás végrehajtásához;

j. el kell mélyíteni a migráció kezelését célzó párbeszédet és együttműködést a Líbiával szomszédos országokkal, és ezen belül fejleszteni kell a tagállamokkal és az Európai Határ- és Parti Őrséggel való operatív együttműködést a migránsok elindulásának megelőzése és a visszaküldések igazgatása terén.

7. E célkitűzések megvalósításához a szükséges erőforrásokat is biztosítani kell. Az Európai Unió a vallettai cselekvési tervvel összhangban fokozottan érvényesíti a migrációs szempontokat az Afrikának nyújtott hivatalos fejlesztési támogatáson belül, amelynek összege a jelen pénzügyi időszakban 31 milliárd euró. A fenti intézkedések egy része finanszírozható már folyamatban lévő projektek, adott esetben például az Unió Szükséghelyzeti Alap Afrikáért elnevezésű alapról finanszírozott projektek keretében. Ez az alap az uniós költségvetésből 1,8 milliárd euróval, tagállami hozzájárulásokból pedig további 152 millió euróval gazdálkodhat. Ahhoz, hogy jelenleg, illetve 2017 során végig elegendő legyen tenni a legsürgetőbb támogatási igényeknek, üdvözljük a Bizottság azon döntését, hogy első lépésként további 200 millió eurót mozgósít az alap észak-afrikai kerete számára, valamint hogy kiemelten fogja kezelni a Líbiát érintő migrációs vonatkozású projekteket.

8. Külső migrációs politikánkat tovább fogjuk fejleszteni, hogy képes legyen a jövőben jelentkező válságokat hatékonyan kezelni. A nemzetközi jog tiszteletben tartása mellett meghatározzuk, hogy – többek között a visszaküldéshez teljesítendő feltételeket illetően – melyek a potenciális akadályok, valamint megerősítjük az Unió visszaküldési kapacitását. Üdvözljük, hogy a Bizottság első lépésként hamarosan elő kívánja terjeszteni a visszaküldésre vonatkozó cselekvési terv aktualizált változatát, és iránymutatást szándékozik adni arról, hogy a jelenlegi szabályok alapján hogyan lehetne biztosítani egyrészt azt, hogy az EU és a tagállamok általi visszaküldés eredményesebb legyen, másrészt a tényleges visszafogadást.

9. Megállapodunk abban, hogy határozottan és gyorsan lépünk fel az ebben a nyilatkozatban foglalt célkitűzések teljesítése érdekében, és felszólítjuk valamennyi szereplőt, hogy tegye meg az ehhez szükséges lépéseket. Üdvözljük a máltai elnökség arra irányuló szándékát, hogy a Bizottsággal és a főképviselel szoros együttműködésben a lehető leghamarabb konkrét végrehajtási tervet nyújtson be e célból a Tanácsnak, hogy előrevigye a kapcsolódó munkát, valamint hogy biztosítsa az eredmények szigorú nyomon követését. A máltai elnökség által benyújtandó jelentés alapján az Európai Tanács a márciusi és a júniusi ülésén áttekinti majd a megközelítés egésze tekintetében addig elért eredményeket.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press